

АНОТАЦІЯ

Сас С. П. Фінансовий потенціал закладів вищої освіти України в умовах трансформаційних змін. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа та страхування. – Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2022.

Соціально-економічний розвиток країни та її стійкість у глобалізованому світі тісно пов'язані з якістю освіти і наукових досліджень, що є найважливішими складовими людського капіталу, відтак інвестиції держави в цю значиму сферу є одним із пріоритетних завдань, особливо в період російської військової агресії та післявоєнного відновлення економіки України. В умовах сучасних викликів і гібридних загроз кожен заклад вищої освіти, як суб'єкт господарювання на ринку освітніх послуг, постає перед необхідністю зміцнення своєї фінансової безпеки й конкурентоспроможності. Важливу роль у забезпеченні фінансової стійкості закладів вищої освіти (ЗВО) відіграють системні зміни у сфері вітчизняної освіти, політична і соціально-економічна ситуація в країні, активні євроінтеграційні процеси, міжнародне й державно-приватне партнерство, а також сформований фінансовий потенціал та ефективний фінансовий менеджмент.

Метою дисертаційної роботи є поглиблення теоретичних основ та розроблення науково-методичних підходів і практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності формування, нарощування й використання фінансового потенціалу ЗВО України в умовах трансформаційних змін та інтеграції в глобальний освітньо-науковий простір.

Об'єктом дослідження є процеси формування та реалізації фінансового потенціалу закладів вищої освіти.

Предметом дослідження є теоретико-організаційні, науково-методичні та практичні аспекти формування і використання фінансового потенціалу ЗВО в умовах трансформаційних змін в економіці та системі вищої освіти України.

Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. У вступі обґрунтовано актуальність та своєчасність виконаного дослідження, сформульовано його мету і завдання, визначено об'єкт та предмет дослідження із зазначенням методів його проведення, сформульовано наукову новизну отриманих в дисертації результатів, описано їхню апробацію й практичне застосування.

У першому розділі дисертації на основі огляду та систематизації наукових досліджень розкрито економічну сутність фінансового потенціалу ЗВО, його роль й особливості, а також виокремлено чинники і джерела формування фінансових ресурсів державних ЗВО України, які є основними складовими фінансового потенціалу, сформульовано головні теоретико-методологічні аспекти його реалізації в системі стратегічного управління вищою освітою.

Запропоновано авторське визначення фінансового потенціалу ЗВО, на основі проведення аналізу теоретико-методологічних підходів вчених до тлумачення таких понять як “потенціал”, “економічний потенціал”, “фінансовий потенціал” й виокремлення їхніх основних сутнісних характеристик. Обґрунтовано, що за економічною суттю фінансовий потенціал закладу вищої освіти необхідно розуміти як сукупність фінансових ресурсів, що формуються в результаті активізації його взаємовідносин з іншими суб'єктами економіки, і спроможність щодо їхньої мобілізації, обсяги та ефективно використання яких дають змогу досягати цілей сталого розвитку в освітній, науковій, інноваційній та інших видах діяльності.

Розкрито особливості функціонування фінансового потенціалу державного ЗВО України, а саме: такий заклад, як бюджетна установа, є неприбутковим, що зменшує можливості нарощування фінансового потенціалу від провадження його діяльності; наявні фінансові ресурси, отримані з державного/місцевого бюджетів, що складають значну частку у формуванні фінансового потенціалу ЗВО, мають цільове призначення; інтелектуальний капітал та академічна репутація – фактори впливу на розвиток фінансового

потенціалу закладів освіти; обмеженість фінансових ресурсів на усіх рівнях державного управління, що спрямовуються на освіту і науку загалом.

Структуровано складові фінансового потенціалу ЗВО, такі як наявні, залучені та потенційно можливі фінансові ресурси, процес формування яких неможливий без комплексного використання усіх видів його капіталу (людського, соціального, інтелектуального, управлінського, технічного й технологічного), а також без врахування зовнішніх і внутрішніх чинників впливу. Водночас сформульовано цілі стратегічного управління ЗВО – фінансова стійкість, стабільна діяльність та сталий розвиток, які досягають шляхом нарощування фінансових ресурсів. Запропоновано визначення категорії “фінансові ресурси ЗВО” як готівкові та/або безготівкові кошти, акумульовані закладом за рахунок диверсифікованих джерел фінансування, якими він може розпоряджатися у своїй діяльності.

Доведено, що менеджмент ЗВО в сьогоденних умовах економічної нестабільності часто постає перед необхідністю вносити зміни у прийняті рішення. Для оптимізації процесу прийняття управлінських рішень запропоновано використовувати систему бюджетування, яка складається із п’яти послідовних етапів, що включають: підготовчий етап формування бюджету, розроблення його проєкту, розгляд та затвердження, виконання, аналіз і коригування. З’ясовано, що одним із методів ефективного впливу на формування та використання фінансового потенціалу ЗВО у процесах його стратегічного планування й діагностування є застосування PEST- та SWOT-аналізу, що дає змогу оцінити внутрішнє середовище закладу і визначити його сильні та слабкі сторони, можливості й загрози, а також ризики, тенденції і події зовнішнього середовища, на які необхідно оперативно реагувати.

Систематизація нормативно-правової бази України, за допомогою якої регулюється фінансова діяльність ЗВО, визначення поточної ситуації та здійснене її узагальнення дали підстави стверджувати, що всі реформи проводяться з урахуванням світових практик на основі яких впроваджуються нові моделі фінансування ЗВО. Подальший розвиток вищої освіти та науки в

Україні потребує послідовного продовження реформ у цій сфері, зокрема імплементації кращого європейського досвіду, а також стабільного державного фінансування та пошуку альтернативних джерел фінансового забезпечення.

В другому розділі дисертаційної роботи проведено оцінювання сучасних тенденцій та особливостей фінансування системи вищої освіти (СВО) України, стану й ефективності використання фінансового потенціалу окремих вітчизняних ЗВО, що дало змогу ідентифікувати ключову роль бюджету у фінансовому забезпеченні галузі вищої освіти. Запропоновано структурно-логічні схеми формування фінансового потенціалу освітньої і наукової діяльності державного ЗВО України й аргументовано актуальність чіткої стратегії розвитку на кожному рівні управління в контексті трансформаційних змін та інтеграції в ЄС.

На основі виявлених проблем фінансування національної СВО та розрахованих прогнозних значень показників її розвитку, із врахуванням закономірностей, що склалися у попередніх періодах, запропоновано напрями удосконалення фінансового забезпечення СВО України. Зокрема, доведено необхідність закріплення за освітньо-науковою галуззю статусу однієї з пріоритетних у відповідних нормативних документах стратегічного характеру та поступове підвищення бюджетних витрат на одного здобувача вищої освіти; активно використовувати на рівні держави інноваційні інструменти конкурсного відбору (освітні, наукові, інвестиційні проекти); сприяти диверсифікації джерел фінансування вищої освіти й науки; розширювати фінансову автономію ЗВО.

Обґрунтовано, що формування сучасної стратегії розвитку вищої освіти на рівні держави та кожного ЗВО є пріоритетним завданням керівних органів, а поетапне її виконання, досягнення цілей, мети і поставлених завдань, моніторинг й оцінка реалізації – передумовами ефективного управління СВО в країні. Виокремлено індикатори фінансового потенціалу у забезпеченні стратегії розвитку ЗВО України, які спрямовані на публічність та прозорість в провадженні фінансової діяльності, розроблення методик проведення розрахунків, оптимізацію штатного розпису закладу, підвищення рівня оплати

праці з використанням фінансової автономії в управлінні ЗВО. Актуальним для усіх, як і в іноземних ЗВО, є диверсифікація джерел фінансування, наповнення бюджету закладу, що, власне, формує фінансовий потенціал й забезпечує інноваційний розвиток. Акцентовано, що сьогодні недостатньо лише сформулювати й затвердити стратегію розвитку на будь-якому рівні, а важливо здійснювати поточний моніторинг й оцінку її виконання. Окрім того, на основі проведеного діагностування фінансового потенціалу окремих державних класичних університетів України встановлено, що проблема ефективного використання бюджетних коштів є актуальною для кожного ЗВО та зумовлює потребу у формуванні сприятливих умов їхньої діяльності.

У третьому розділі окреслено пріоритети зростання фінансового потенціалу ЗВО України та підвищення ефективності управління ним, запропоновано напрями імплементації досвіду зарубіжних країн щодо фінансування національної СВО й обґрунтовано рекомендації в частині модернізації аналітичного забезпечення використання фінансового потенціалу в сучасних умовах господарювання.

Узагальнено і систематизовано підходи до організації та оптимізації джерел фінансування вищої освіти, наукових досліджень й експериментальних розробок в різних країнах світу, а також моделі державного фінансування та аргументовано доцільність їхньої імплементації в Україні в умовах євроінтеграційних процесів.

Запропоновано систему індикаторів ефективності формування фінансового потенціалу за: видами діяльності ЗВО (освітня, наукова, маркетингова та організаційно-економічна), зацікавленими особами (здобувачі вищої освіти, викладачі і дослідники, абітурієнти, випускники, роботодавці, менеджмент ЗВО) та критеріями ефективності (результативність, продуктивність, диверсифікація доходів). Визначено індекс ефективності фінансування ЗВО на прикладі семи класичних державних університетів, застосовуючи кластерний аналіз, який використовується для дослідження структури соціально-економічних показників й об'єктів. Це дає можливість

виокремити чинники, які впливають на ефективність провадження фінансово-господарської діяльності ЗВО й здійснювати діагностування його фінансового потенціалу.

Обґрунтовано доцільність використання запропонованої інтегрованої системи фінансової ефективності ЗВО України, що забезпечить прозорість і відкритість у провадженні усіх видів їхньої діяльності, прийнятті управлінських рішень, а також покращення інформаційної взаємодії між головним розпорядником коштів, вітчизняними ЗВО та зацікавленими сторонами.

Визначено основні напрями підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами і нарощуванням фінансового потенціалу ЗВО України, зокрема, розширення їхньої фінансової автономії, пошук та залучення додаткових джерел фінансування, активне провадження профорієнтаційної й маркетингової діяльності, обґрунтованої цінової політики, заснування науково-інноваційних центрів, інтенсифікація проєктної діяльності, використання механізмів державно-приватного партнерства, відкриття депозитних рахунків у банку, а також діяльність і розвиток фандрайзингу у ЗВО, наприклад, залучення фізичних та/або юридичних осіб, випускників до добровільних внесків, створення ендавмент-фондів.

Сформульовані у роботі положення і науково-методологічні рекомендації сприятимуть ефективному формуванню й використанню фінансового потенціалу вітчизняних ЗВО, а практична реалізація обґрунтованих пропозицій дасть можливість підвищити рівень фінансової стійкості та забезпечити їхню конкурентоспроможність на глобальному ринку освітньо-наукових послуг.

Ключові слова: фінансовий потенціал, заклад вищої освіти, система вищої освіти, фінансові ресурси, джерела фінансування, показники (індикатори) економічної ефективності, освітньо-науковий простір, трансформаційні зміни, стратегія розвитку, конкурентоспроможність.

ANNOTATION

Sas S. P. Financial potential of higher education institutions of Ukraine in the conditions of transformational changes. – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript.

Dissertation for the Doctor of Philosophy Degree in specialty 072 – Finance, banking and insurance. – Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, 2022.

The socio-economic development of a country and its stability in the globalized world are closely related to the quality of education and scientific research, which are the most important components of human capital, therefore state investments in this important sphere are one of the priority tasks, especially during the period of Russian military aggression and the post-war recovery of the economy of Ukraine. In the conditions of modern challenges and hybrid threats, every institution of higher education, as a business entity on the market of educational services, faces the need to strengthen its financial security and competitiveness. Systemic changes in the field of domestic education, political and socio-economic situation in the country, active European integration processes, international and public-private partnerships, as well as the formed financial potential and effective financial management play an important role in ensuring financial stability of higher education institutions (HEIs).

The aim of the dissertation work is to deepen theoretical foundations and develop scientific and methodical approaches as well as practical recommendations for increasing the effectiveness of the formation, expansion and use of the financial potential of higher education institutions of Ukraine in the conditions of transformational changes and integration into the global educational and scientific space.

The object of the research is the processes of formation and implementation of the financial potential of higher education institutions.

The subject of the study is the theoretical-organizational, scientific-methodological and practical aspects of the formation and use of the financial potential of higher education institutions in the conditions of transformational changes in the economy and the system of higher education of Ukraine.

The dissertation consists of an introduction, three chapters, conclusions, a list of used sources and appendices. The introduction includes the relevance and timeliness of the research, formulates its purpose and tasks, defines the object and subject of the research with an indication of the methods of its implementation, formulates the scientific novelty of the results obtained in the dissertation, describes their approbation and practical application.

In the first chapter of the dissertation, on the basis of a review and systematization of scientific research, the economic essence of the financial potential of higher education institutions, its role and features as well as the factors and sources of the formation of financial resources of state higher education institutions of Ukraine, which are the main components of the financial potential are revealed. The main theoretical and methodological aspects of its implementation in the system of strategic management of higher education are formulated.

The author's definition of the financial potential of higher education institutions, based on the analysis of the theoretical and methodological approaches of scientists to the interpretation of such concepts as "potential", "economic potential", "financial potential" and the identification of their main essential characteristics, is proposed. It is substantiated that, in terms of economics, the financial potential of a higher education institution must be understood as a set of financial resources formed as a result of the activation of its relations with other subjects of the economy, and the ability to mobilize them, the volumes and effective use of which make it possible to achieve the goals of sustainable development in educational, scientific, innovative and other types of activities.

The peculiarities of the functioning of the financial potential of the state higher education institutions of Ukraine are revealed, namely: such institution as a budget institution is a non-profit one and that factor reduces the possibility of increasing the financial potential from the implementation of its activities; the available financial resources received from the state/local budgets, which make up a significant share in the formation of the financial potential of higher educational institutions, have a targeted purpose; intellectual capital and academic reputation are the factors

influencing the development of the financial potential of educational institutions; there are limited financial resources at all levels of state administration directed to education and science in general.

The components of the financial potential of the higher education institution such as available, involved and potentially possible financial resources, the process of forming which is impossible without the comprehensive use of all types of its capital (human, social, intellectual, managerial, technical and technological), as well as without taking into account external and internal influencing factors are structured. At the same time, the goals of strategic management of HEIs were formulated, particularly financial stability, stable activity and sustainable development, which are achieved by increasing financial resources. It is proposed to define the category "financial resources of the higher education institution" as cash and/or non-cash funds accumulated by an institution at the expense of diversified sources of funding that it can dispose in its activity.

It has been proven that the management of higher education institutions in today's conditions of economic instability often face the need to make changes to the decision-making process. To optimize the management decision-making process, it is proposed to use a budgeting system, which consists of five consecutive stages, including: the preparatory stage of budget formation, development of its project, consideration and approval, execution, analysis and adjustment. It has been found out that one of the methods of effective influence on the formation and use of the financial potential of higher educational institutions in the processes of its strategic planning and diagnosis is the use of PEST and SWOT analysis, which makes it possible to assess the internal environment of the institution and determine its strengths and weaknesses, opportunities and threats, as well as risks, trends and events of the external environment, to which it is necessary to respond promptly.

The systematization of the legal framework of Ukraine, which regulates the financial activity of higher educational institutions, the explanation of the current situation and its generalization have given grounds to assert that all reforms are carried out taking into account world practices, on the basis of which new models of financing

higher educational institutions are introduced. Further development of higher education and science in Ukraine requires consistent continuation of reforms in this area, in particular the implementation of the best European experiences, as well as stable state funding and the search for alternative sources of financial support.

In the second chapter of the dissertation, an assessment of modern trends and features of financing higher education system (HES) of Ukraine has been made; current state and effectiveness of the use of the financial potential of specific national HEIs has been carried out, which made it possible to identify the key role of the budget in the financial support of the higher education sector. Structural and logical schemes for the formation of the financial potential of educational and scientific activity of the state higher education institutions of Ukraine have been proposed and the relevance of a clear development strategy at each level of management in the context of transformational changes and integration into the EU has been justified.

On the basis of the identified problems of financing national HES and the calculated forecast values of its development indicators, taking into account the patterns that have developed in previous periods, the directions for improving the financial support of the HES of Ukraine have been proposed. In particular, it has been proven the need to establish the status of the educational and scientific branch as one of the priority one in the relevant regulatory documents of a strategic nature and gradual increase in budget expenditures per one student of HEI; actively use innovative competitive selection tools at the state level (educational, scientific, investment projects); promote the diversification of funding sources for higher education and science; expand financial autonomy of higher education institutions.

It is substantiated that the formation of a modern strategy for the development of higher education at the state level and at the level of every higher education institution is a priority task of the governing authorities, and its step-by-step implementation, achievement of goals, objectives and tasks, monitoring and evaluation of implementation are prerequisites for effective management of higher education institutions in the country. Indicators of financial potential in the formation of the development strategy of higher education institutions of Ukraine, which are aimed at

publicity and transparency while conducting financial activities, development of calculation methods, optimization of the institution's staff list, increase in the level of remuneration with the use of financial autonomy in the management of higher education institutions, are highlighted. Diversification of funding sources, replenishment of the institution's budget, which, in fact, forms financial potential and ensures innovative development, is relevant for all (as it is functioning in the foreign HEIs). It has been emphasized that nowadays it is not enough to just formulate and approve a development strategy at any level, but it is important to carry out ongoing monitoring and evaluation of its implementation. In addition, on the basis of the diagnostic of the financial potential of particular state classical universities of Ukraine, it has been shown that the problem of effective use of budget funds is relevant for all higher education institutions and determines the need to create favourable conditions for their activity.

In the third chapter, the priorities for the growth of the financial potential of Ukraine's higher education institutions and the improvement of its management efficiency are outlined, directions for the implementation of the experience of foreign countries regarding the financing of national educational system are proposed, and recommendations are substantiated in terms of modernization of analytical support for the use of financial potential in modern economic conditions.

The approaches to the organization and optimization of sources of funding for higher education, scientific research and experimental development in different countries of the world, as well as models of state funding are summarized and systematized, and the expediency of their implementation in Ukraine in the context of European integration processes have been justified.

A system of indicators of the effectiveness of the formation of financial potential has been proposed according to: types of activities of higher education institutions (educational, scientific, marketing-organizational and economic), interested parties (students of higher education, teachers and researchers, applicants, graduates, employers, management of higher education institutions) and performance criteria (effectiveness, productivity, income diversification). The index of the effectiveness of

higher education financing has been determined on the example of seven classical state universities, using cluster analysis, which is used to study the structure of socio-economic indicators and objects. This allows to single out the factors that affect the effectiveness of the financial and economic activities of the HEIs and to diagnose their financial potential.

The expediency of using proposed integrated system of financial efficiency of higher education institutions of Ukraine, which will ensure transparency and openness while conducting different types of their activities, management decision-making process, as well as improving information interaction between the main managers of funds, national higher education institutions and interested parties has been justified.

The main directions of increasing the efficiency of financial resource management and building-up the financial potential of higher education institutions of Ukraine, in particular, expanding their financial autonomy, finding and attracting additional sources of funding, active implementation of career guidance and marketing activities, justified pricing policy, establishment of scientific and innovative centres, intensification of project activities, use mechanisms of public-private partnership, opening deposit accounts in the bank, as well as activities and development of fundraising in higher education institutions, for example, involvement of individuals and/or legal entities, graduates in charitable contributions, creation of endowment funds have been identified.

The provisions and scientific-methodological recommendations formulated in the dissertation will contribute to the effective formation and use of the financial potential of national higher education institutions, and the practical implementation of substantiated proposals will provide an opportunity to increase the level of financial stability and ensure their competitiveness on the global market of educational and scientific services.

Keywords: financial potential, institution of higher education, system of higher education, financial resources, sources of financing, indicators of economic efficiency, educational and scientific space, transformational changes, development strategy, competitiveness.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Крупка М. І., Гринькевич О. С., Сас С. П. Економіко-статистичний аналіз ефективності університетів України. *Формування ринкової економіки в Україні*. 2019. Вип. 41. С. 279–291. – 0,8 д.а. (особистий внесок автора – 0,3 д.а., де обґрунтовано систему показників аналізу економічної ефективності ЗВО).

2. Сас С. П. Особливості та роль фінансового потенціалу закладів вищої освіти України. *Формування ринкової економіки в Україні*. 2020. Вип. 43. С. 149–158. – 0,5 д.а.

3. Крупка М. І., Гринькевич О. С., Сас С. П. Економічна ефективність університетів України у контексті інноваційності фінансового менеджменту. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2020. Вип. 1(32). С. 470–481. – 1,0 д.а. (особистий внесок автора – 0,4 д.а., де проведено інтегральну оцінку економічної ефективності для окремих ЗВО).

4. Сас С. П. Бюджетування як інструмент фінансового управління закладом вищої освіти. *Міжнародний науковий журнал “Інтернаука”. Серія: “Економічні науки”*. 2020. Вип. 7(39). С. 121–128. – 0,8 д.а.

5. Сас С. П. Вплив індикативної собівартості на формування фінансового потенціалу закладів вищої освіти України. *Галицький економічний вісник*. 2021. Том 70. № 3. С. 102–110. – 0,7 д.а.

6. Сас С. П. Фінансування вищої освіти України: стан, тенденції розвитку та перспективи. *Світ фінансів*. 2021. Вип. 2(67). С. 94–105. – 0,7 д.а.

7. Крупка М. І., Сас С. П. Ефективність наукової й інноваційної діяльності університетів України у контексті реалізації фінансового потенціалу та академічної репутації. *Науковий журнал “Наукові записки Національного університету “Острозька академія” серія “Економіка”*. 2021. Вип. 22 (50). С. 55–65. – 1,0 д.а. (особистий внесок автора – 0,5 д.а., де обґрунтовано існуючі

джерела й організацію фінансування науково-інноваційної діяльності ЗВО України, систематизовано перелік індикаторів її ефективності).

8. Сас С. П. Європейські тенденції та перспективи фінансування вищої освіти і науки. *Економічний форум*. 2022. Вип. 1. С. 152–161. – 0,8 д.а.

9. Сас С. П. Ключові показники ефективності діяльності університету в реалізації стратегії формування фінансового потенціалу. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2022. Вип. 29. Том 1. С. 50–57. – 0,7 д.а.

10. Крупка М. І., Сас С. П. Державно-приватне партнерство як інструмент формування фінансового потенціалу університету. *Міжнародний науковий журнал “Інтернаука”*. Серія: “Економічні науки”. 2022. Вип. 6(62). С. 128–134. – 0,6 д.а. (особистий внесок автора – 0,3 д.а., де виокремлено інструменти державно-приватного партнерства та запропоновано заходи для підвищення ефективності його реалізації в системі вищої освіти України).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

11. Крупка М., Гринькевич О., Сас С. Сучасна система аналітичної підтримки рішень у фінансовому менеджменті університету. *Проблеми становлення інформаційної економіки в Україні: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 17-18 жовтня 2019 р.)*. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. С. 59–62. – 0,2 д.а. (особистий внесок автора – 0,1 д.а., де запропоновано систему індикаторів економічної ефективності діяльності ЗВО).

12. Сас С. Диверсифікація джерел фінансування – виклик для закладів вищої освіти України. *Сучасні проблеми економіки та фінансів: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 30 жовтня 2019 р.)*. Київ: ДВНЗ “КНЕУ імені Вадима Гетьмана”, 2019. С. 217–219. – 0,16 д.а.

13. Сас С. Інноваційні підходи у фінансуванні закладів вищої освіти України. *Стратегії інноваційного розвитку економіки України: проблеми, перспективи, ефективність “Форвард-2019”*: матеріали Міжнар. наук.-практ.

Internet-конф. студентів та молодих вчених (м. Харків, 27 грудня 2019 р.). Харків: НТУ “ХПІ”, 2019. С. 130–132. – 0,14 д.а.

14. Сас С. Фінансовий потенціал закладів вищої освіти України в контексті бюджетного фінансування. *Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація*: матеріали XVIII Всеукраїнської наукової конференції (м. Київ, 26 березня 2020 р.). Київ: НАСОА, 2020. С. 188–191. – 0,14 д.а.

15. Сас С. Фінансування державних закладів вищої освіти України в умовах трансформаційних змін. *Фінансова політика як складова економічного розвитку*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 15-16 квітня 2020 р.). Київ: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2020. С. 181–183. – 0,11 д.а.

16. Краєвська О. А., Сас С. П. Проектна діяльність у Львівському університеті: стан та перспективи розвитку. *Європейська проектна культура в Україні: стан, проблеми, перспективи*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 29-30 травня 2020 р.). Запоріжжя: ЗНУ, 2020. С. 125–127. – 0,2 д.а. (особистий внесок автора – 0,1 д.а., де обґрунтовано роль проектної діяльності у формуванні фінансового потенціалу ЗВО і його розвитку).

17. Сас С. П. Застосування SWOT-аналізу закладами вищої освіти у процесі стратегічного планування. *Всеукраїнська наукова конференція молодих учених і науково-педагогічних працівників*: збірник тез доповідей (м. Умань, 16 червня 2020 р.). Умань: Уманський НУС, 2020. С. 72–74. – 0,13 д.а.

18. Сас С. П. Вплив інноваційної діяльності університету на його фінансовий потенціал. *Управління інноваційним процесом в Україні: розвиток співпраці*: матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 18-20 червня 2020 р.). Львів: НУ “ЛП”, 2020. С. 163–165. – 0,17 д.а.

19. Сас С. П. Фандрайзинг як елемент ефективного управління сучасним закладом вищої освіти. *Сучасні управлінські та соціально-економічні аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання в умовах трансформації публічного управління*: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф.

(м. Одеса, 5 листопада 2020 р.). Одеса: Одеський національний політехнічний університет, 2020. С. 71–73. – 0,15 д.а.

20. Сас С. П. Освіта і наука як фактори соціально-економічного розвитку країни. *SCIENCE. INNOVATION. QUALITY*: матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Бердянськ, 17-18 грудня 2020 р.). Бердянськ: БДПУ, 2020. С. 67–70. – 0,14 д.а.

21. Крупка М. І., Сас С. П. Фінансовий потенціал університету в контексті управління його академічною репутацією. *Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні*: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 12 березня 2021 р.). Вінниця: ВНТУ, 2021. С. 109-111. – 0,3 д.а. (*особистий внесок автора – 0,15 д.а., де виявлено взаємозв'язок і взаємовплив академічної репутації та фінансового потенціалу ЗВО*).

22. Сас С. П. Діджиталізація університету у час економіки знань як підґрунтя формування його фінансового потенціалу. *Перспективи розвитку обліку, аналізу та аудиту в контексті євроінтеграції*: матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 20 травня 2021 р.). Одеса: ОНЕУ, 2021. С. 74–76. – 0,13 д.а.

23. Сас С. П. Фінансовий потенціал університетів в контексті управління їхньою економічною безпекою. *Актуальні проблеми функціонування господарської системи України*: матеріали XXIX Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих учених (м. Львів, 20-21 травня 2022 р.). Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. – 0,14 д.а.